

23.10.2018

Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ulkomaisen työvoiman käytön yleisiä edellytyksiä koskeva linjaus

1. Alueellisen linjauksen lähtökohtia

Alueellinen työlupalinjaus perustuu ulkomaalaislakiin (301/2004) ja valtakunnalliseen linjaukseen ulkomaisen työvoiman käytön yleisistä edellytyksistä (VNp 11.10.2012).

Alueellisen linjauksen tarkoitus on tukea työvoiman saatavuutta Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella huomioiden alueen työmarkkinoiden erityispiirteet. Työvoiman saatavuusharkinta on kokonaisharkintaa, joka sisältää ennakkovalvonnan ja työvoiman saatavuuden arvioinnin. Ennakkovalvontaa suoritetaan selvittämällä mm. työsuhteen ehtoja ja työnantajan suoriutumista työnantajavelvollisuuksista.

Ulkomaisen työvoiman käytön yleisiä edellytyksiä koskevat valtakunnalliset linjaukset on annettu valtioneuvoston päätöksellä ja nykyinen linjaus on voimassa 11.10.2012 alkaen. Alueellisissa linjauksissa käsitellään alueellisten työmarkkinoiden erityispiirteitä ja arvioidaan mm. työvoiman saatavuutta eri aloilla. Ulkomaalaislaissa ja valtakunnallisissa linjauksissa on määritelty tehtävät, alat ja asemat, joihin liittyy oikeus tehdä työtä ilman työntekijän oleskelulupaa. Alueellinen linjaus ei sisällä seikkoja, joihin on otettu kantaa valtakunnallisessa linjauksessa.

2. Työntekijän oleskelulupaa koskevan alueellisen linjauksen valmistelu

Alueellinen työvoiman saatavuusarvioihin perustuva linjaus on laadittu Pohjanmaan ELY-keskuksessa yhteistyössä Pohjanmaan TE-toimiston kanssa. Alueellisen linjauksen tarkoituksena on tukea työvoiman saatavuutta Pohjanmaan ELY-keskuksen työmarkkina-alueen erityispiirteistä käsin. Työvoiman saatavuutta harkittaessa on käytetty hyväksi ennakkotietoa, keskusteluja sidosryhmien kanssa ja ammattibarometriä. Ammattibarometri perustuu arvioon työmarkkinatilanteesta eri toimialoilla.

23.10.2018

3. Alueellinen linjaus ulkomaisen työvoiman käytön yleisistä edellytyksistä

Työntekijän oleskelulupajärjestelmän tarkoituksena on tukea työvoiman saatavuutta suunnitelmallisesti, nopeasti ja joustavasti ottaen huomioon työvoiman tarve ja työvoimamarkkinoilla jo olevan työvoiman mahdollisuus työllistyä. Alueellisen linjauksen tarkoituksena on ohjata työntekijän oleskeluluvan käsittelijöitä huomioimaan alueellisten työmarkkinoiden erityispiirteet.

Työ- ja elinkeinotoimiston osapäättös perustuu kokonaisharkintaan, joka sisältää työvoiman saatavuuden arvioinnin, tarkoituksenmukaisuuden arvioinnin ja työsuhteen edellytysten selvittämisen.

Suomessa toimivien työnantajien edellytetään ensisijaisesti rekrytoivan työvoimaa jo työmarkkinoilla olevan työvoiman piiristä. Jos sopivaa työvoimaa ei ole saatavilla, voidaan työvoimaa hakea ulkomailta. Alueellisessa työlupalinjauksessa on määritelty ne ammattialat, joille työntekijän oleskelulupaa voidaan puoltaa ilman erikseen tehtävää arviota työvoiman saatavuudesta.

Työntekijän oleskelulupa-järjestelmä mahdollistaa ulkomaisen työvoiman saannin tehtäviin, joihin ei työmarkkinoilta kohtuullisessa ajassa saada sopivaa työvoimaa. Kohtuullisena aikana Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella pidetään sitä, että työpaikka on avoinna työhallinnon tietojärjestelmässä alan rekrytointikäytännöistä riippuen vähintään 2 viikkoa.

Koska lähtökohtana on, että työntekijän oleskeluluvalla työskentelevä tulee toimeen palkallaan, edellytetään pääsääntöisesti kokoaikatyötä, jotta työntekijän turvatusta toimeentulosta voidaan varmistua.

Ammattitaitoisen työvoiman saatavuuden parantamiseksi TE-toimisto voi puoltaa työntekijän oleskelulupien myöntämistä ilman erillisselvitystä työvoiman saatavuudesta seuraaville ammattialoille:

- sosiaali- ja terveydenhoitoalan ammattilaiset (esim. lääkärit, sairaanhoitajat, fysioterapeutit, hammaslääkärit, lähihoitajat, psykologit)
- maataloustyöntekijät (kuten maatalouslommittajat, puutarha- ja kasvihuonetyöntekijät, turkistarhaus)
- tekniikan alan erityisosaajat (esim. energiatekniikan erityisosaajat)
- koneenasettajat ja koneistajat
- ohjelmisto- ja sovelluskehittäjät
- sähkö-, automaatio- ja koneinsinöörit
- rakennusinsinöörit ja rakennusalan ammattilaiset
- hitsaajat

4. Työntekijöiden oleskelulupa-asioiden käsittely Pohjanmaan ELY:n alueella

Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella työntekijöiden oleskelulupapäätösten osaratkaisut tehdään Pohjois-Pohjanmaan TE-toimistossa. Lisätietoja: www.te-palvelut.fi

23.10.2018

5. Alueellisen linjauksen voimassaolo

Alueellinen linjaus on voimassa 1.11.2018 alkaen toistaiseksi ja sitä päivitetään tarvittaessa työmarkkinoilla tapahtuvien muutosten johdosta. Tämä linjaus kumoaa Pohjanmaan ELY-keskuksen aiemman työlupalinjauksen.